Euroopa Parlament
2014-2019

Istungidokument

B8-0448/2017

28.6.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-0319/2017 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

ELi ambitsioonika tööstusstrateegia kui Euroopa majanduskasvu, tööhõive ja innovatsiooni seisukohalt strateegilise prioriteedi väljatöötamise kohta (2017/2732(RSP))

Paloma López Bermejo, Ángela Vallina, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka, Kateřina Konečná, Neoklis Sylikiotis, Marie-Christine Vergiat, Eleonora Forenza, Martina Anderson, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Takis Hadjigeorgiou
fraktsiooni GUE/NGL nimel

B8-0448/2017

Euroopa Parlamendi resolutsioon ELi ambitsioonika tööstusstrateegia kui Euroopa majanduskasvu, tööhõive ja innovatsiooni seisukohalt strateegilise prioriteedi väljatöötamise kohta
(2017/2732(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 9, 151, 152, artikli 153 lõikeid 1 ja 2 ning artiklit 173,

– võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 174, mis käsitleb majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust eelkõige tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondades,

– võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 14, 27 ja 30,

– võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks“ (COM(2012)0582),

– võttes arvesse oma 5. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni Euroopa taasindustrialiseerimise poliitika vajalikkuse kohta hiljutiste Caterpillari ja Alstomi juhtumite valguses[1],

– võttes arvesse oma 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni üleilmastumise ajastu uue tööstuspoliitika kohta[2],

– võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa tööstuse digitaliseerimine. Kuidas kasutada ühtse digitaalse turu kõiki võimalusi“ (COM(2016)0180),

– võttes arvesse oma 14. septembri 2016. aasta resolutsiooni sotsiaalse dumpingu kohta Euroopa Liidus[3],

– võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, eelkõige selle artikleid 22 ja 23, mis käsitlevad majanduslikke ja sotsiaalseid õigusi ning õigust tööle,

– võttes arvesse oma 1. juuni 2017. aasta resolutsiooni Euroopa tööstuse digiteerimise kohta[4],

– võttes arvesse nõukogu 29. mai 2017. aasta järeldusi tulevase ELi tööstuspoliitika strateegia kohta,

– võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust ELi ambitsioonika tööstusstrateegia kui

[1] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0377.
[2] ELT C 199E, 7.7. 2012, lk 131.
[3] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0346.
[4] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0240.

Euroopa majanduskasvu, tööhõive ja innovatsiooni seisukohalt strateegilise prioriteedi väljatöötamise kohta (O-000047/2017 – B8-0319/2017),

– võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et Euroopa tööstus moodustab ELi ekspordimahust üle poole, see annab teadus- ja arendustegevusse tehtavatest investeeringutest 65 % ja seal on üle 50 miljoni töökoha (otsesed ja kaudsed töökohad, mis tähendab, et ELi töökohtadest 20 % on tööstussektoris);

B. arvestades, et 65 % erasektori kulutustest teadus- ja arendustegevusele tehakse töötlevas tööstuses, ning arvestades, et meie tööstusbaasi tugevdamine on seetõttu väga oluline selleks, et arendada ELis eksperditeadmisi ja oskusteavet;

C. arvestades, et tootmissektor vähenes ajavahemikul 2008–2013 Euroopa Liidus 7 %;

D. arvestades, et eriti Euroopa Liidu lõunapoolsed riigid kannatasid tootmissektori väheneva tootmise pärast aastatel 2007–2016;

E. arvestades, et Euroopa äärepoolsete riikide taasindustrialiseerimine on oluline selleks, et vältida majandusliku tasakaalustamatuse teket ELis; arvestades, et tööstuse arendamist tuleb jätkata eesmärgiga ühendada majanduskasv ja kvaliteetsete töökohtade loomine sotsiaalse ja keskkonnaalase kestlikkusega;

F. arvestades, et Euroopa tööstus kannatab praegu sisenõudluse järsu vähenemise tõttu, mis tuleneb kokkuhoiumeetmete mõjust palkadele, avaliku sektori kulutustele ja maksukärbetele, millega on kaasnenud töökohtade pidev kadu ja tööstusse investeerimise kahanemine, mis ei aita kuidagi kaasa Euroopa majanduse vajalikule taastumisele;

G. arvestades, et Euroopa majanduse ühtekuuluvuse tagamiseks on oluline edendada mitmekesistatud tööstusbaasi kõigis liikmesriikides, vältides liigset keskendumist kõrge lisaväärtusega tootmisele vaid mõnes liikmesriigis;

H. arvestades, et teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon selles sektoris on Euroopa tööstuse jaoks võtmetähtsusega; arvestades, et tehaste sulgemisega kaasnevad sageli pöördumatud kaotused tehnoloogia ja oskusteabe valdkonnas ning tööstustööliste oskuste kadu;

I. arvestades, et selliseid ülemaailmseid väljakutseid nagu kliimamuutusi silmas pidades on väga tähtis, et energia- ja ressursitõhusus ning ringmajandus oleksid Euroopa tööstuse taastamise keskmes;

J. arvestades, et tõhus ja sidus tööstuspoliitika, mis suudab tugevdada kõikide liikmesriikide tootmisbaasi, on ainus viis, kuidas vältida tööstuspoliitika, ühtekuuluvuse ja arengu sotsiaalset allakäiguspiraali;

K. arvestades, et suured hargmaised ettevõtjad kasutavad sageli tootmise taktikalist ümberpaigutamist, kasutades ära olemasolevaid maksusüsteemide vahelisi ja maksujõuetuse lünki, et maksimeerida oma kasumit, kandes varasid üle ühest riigist

teise ja seades nii ohtu liikmesriikide tööstusstruktuuri;

L. arvestades, et Euroopa tööstuse õitsenguks on vaja avaliku sektori investeeringuid ja edasipüüdlikku riiklikku innovatsioonipoliitikat, mis soodustab kvaliteetsete, uuenduslike ja energiatõhusate toodete tootmist ning edendab säästvaid protsesse;

M. arvestades, et Euroopa tööstusstrateegia jaoks on hädavajalik kujundada digiteerimist sotsiaalselt õiglasel viisil, kuna praegune tööstuse digiteerimine süvendab olemasolevaid suundumusi seoses töötleva tööstuse töötingimuste ebakindlamaks muutumisega oskuste kao, tootmise alltöövõtu ja allhangete tõttu; arvestades, et digiteerimine annab ka võimaluse suurendada majanduse vastupanuvõimet ja kestlikkust seoses ringmajandusega; arvestades, et äärmiselt oluline on ette näha uusi oskusi, mida vajab muutuv digitaalne keskkond, kaasates selleks sotsiaalpartnereid ning tagades, et töötajad saavad asjakohase väljaõppe tööandjate ja liikmesriikide panuse abil; arvestades, et robotiseerimine ja digiteerimine tekitab erilisi probleeme robotite ja inimeste kokkupuute ning andmekaitse vallas, millega tuleb tegeleda asjakohaste õigusaktide abil;

N. arvestades, et tööstustoodete õiglases rahvusvahelises kaubanduses tuleb austada töötajate õigusi, järgida keskkonnaalaseid eeskirju ning muid sotsiaalseid ja maksunorme;

O. arvestades, et naised on praegu tööstuses alaesindatud ning tõrjutud seisundis enamikel teaduse, inseneriteaduste ja juhtimisvaldkonna töökohtadel ning kõrgematel hierarhiatasanditel;

Reaalmajanduse toetamine kestliku taasindustrialiseerimise poliitika abil

1. rõhutab, et tööstusel on tähtis roll majanduskasvu, tööhõive ja innovatsiooni stimuleerimisel Euroopas;

2. rõhutab, kui oluline on tugevdada ja ajakohastada tööstusbaasi Euroopas ning tugevdada Euroopa ühtekuuluvust riiklike investeeringute ja koordineeritud Euroopa tööstuspoliitika abil, mis aitab kaasa kestlikule ajakohastamisele ja piirkondlikule ühtekuuluvusele territoriaalse lähenemisviisi kaudu;

3. kutsub komisjoni üles esitama koos liikmesriikidega 2018. aasta alguseks õigusakti ettepaneku järjepideva ja tervikliku tööstuspoliitika liidu strateegia kohta, mille eesmärk on Euroopa taasindustrialiseerimine ning milles esitatakse konkreetne tegevuskava ambitsioonikate eesmärkide ning nende saavutamiseks võetavate seadusandlike ja muude kui seadusandlike meetmete ajakavaga; palub komisjonil tugineda selle strateegia puhul tööstuspoliitika ELi strateegilistesse poliitikaalgatustesse peavoolustamise mõju hindamisele ning ulatuslikule dialoogile sidusrühmadega, sh sotsiaalpartnerite ja akadeemiliste ringkondadega; tõstab esile asjaolu, et selline liidu strateegia peab põhinema muu hulgas digiteerimisel (eelkõige nutitehnoloogiate, suurandmete analüüsi ja robootika integreerimisel tööstuslikesse väärtusahelatesse), kestlikkusel, ringmajandusel, energiatõhususel ja piisavatel vahenditel; on veendunud, et Euroopa õigusraamistik peaks võimaldama tööstusharudel asjaomaste muutustega kohanduda ja võtta ennetavaid meetmeid, et aidata kaasa kvaliteetsete töökohtade loomisele, majanduskasvule ja piirkondade lähenemisele;

4. nõuab piirkondlikult tasakaalustatud tööstusstrateegiat, mis suudaks vähendada lõhet liikmesriikide kõige enam ja kõige vähem industrialiseeritud piirkondade vahel, aidates saavutada piirkondliku lähenemise eesmärke;

5. nõuab konkurentsipoliitika ja riigiabi eeskirjade muutmist, et lihtsustada avaliku sektori investeeringuid, mille eesmärk on säilitada sotsiaalne ja piirkondlik ühtekuuluvus, edendada ökoloogilist üleminekut, täiustada töö- ja keskkonnanorme ning lahendada rahvatervisega seotud probleeme;

6. mõistab hukka kokkuhoiupoliitika Euroopas, mis vähendab nõudlust avaliku ja erasektori ettevõtjate jaoks;

7. nõuab tungivalt, et liikmesriigid nõuaksid sisse kõik vahendid, mis on subsiidiumide, maksusoodustuste, maa müügihinna vähendamise jms kujul eraldatud äriühingute toetamiseks, kui äriühing otsustab oma tootmistehased mujale üle viia või sulgeda;

8. rõhutab, et olemasolevate statistiliste andmete ja uuringute kohaselt on naised enamikel teaduse, inseneriteaduste ja juhtimisvaldkonna töökohtadel ning kõrgematel hierarhiatasanditel alaesindatud; arvestades, et naised on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna hariduses ja karjääris ülimalt alaesindatud, moodustades loodus- ja tehnikateaduste tippspetsialistidest vaid 24 %; tõstab esile asjaolu, et töötleva tööstuse valdkonna naissoost professionaalid on ELi jaoks väärtuslik vara, ja et EL vajab kõiki olemasolevaid ressursse, et lõplikult taastuda majandus- ja finantskriisist ning toime tulla ühiskonnas tervikuna toimuvate muutustega; kutsub komisjoni üles tegema kindlaks probleemid ja takistused, mida naised kogevad, ning edendada ja toetada palgavõrdsust ning kõikide ametikohtade võrdset juurdepääsetavust;

9. rõhutab VKEde rolli ELi tööstuse alustalana ja tuletab meelde, et on vaja arendada ELi tööstuspoliitikat, milles arvestataks VKEde eripäraga; juhib eelkõige tähelepanu sellele, kui olulised on riiklikud ja piirkondlikud pangad tööstuse arengu ja VKEde rahastamisvõimaluste jaoks; rõhutab, kui tähtsad on töötajate ühistud ja muud sotsiaalmajanduses osalejad tööstuse arengus, eriti piirkondlikul tasandil, ning kutsub ELi üles arendama tööstuspoliitikat, mis on kohandatud nende vajadustega;

10. on veendunud, et Euroopa tööstust tuleks käsitada strateegilise tähtsusega varana; rõhutab, et üksnes tugev ja vastupanuvõimeline tööstus võimaldab liikmesriikidel tulla toime mitmesuguste eelseisvate väljakutsetega, sealhulgas taasindustrialiseerimise, kestlikkusele ülemineku ja kvaliteetsete töökohtade loomisega; rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peavad selliseid sotsiaal-majanduslikke olukordi paremini prognoosima ja tagama meie tööstusvõrgustiku kestlikkuse;

Töötajate ja sotsiaalsete õiguste kaitse

11. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid õigusaktide või kollektiivlepingutega asjakohase sotsiaalkaitse, töötingimused ja inimväärse palga, ning samuti tõhusa kaitse ebaõiglase vallandamise eest;

12. mõistab hukka asjaolu, et ELis puudub tõeline, pikaajaline tööstuspoliitika; nõuab sellist tööstuspoliitikat, mis lubab riigi osalemist strateegilistes tööstusharudes, sealhulgas

riigistamises, et säilitada ja arendada olulisi tootmissektoreid ning kaitsta töökohti;

13. rõhutab, kui olulised on töötajate oskused ja kvalifikatsioonid ning see, et nende täiustamiseks pandaks koos sotsiaalpartneritega paika aktiivne strateegia; nõuab sellist tööstuspoliitikat, mis tagab, et seda teadmist arendatakse ja tunnustatakse Euroopa tööstuse olulise varana; palub, et tööstusalase oskusteabe säilitamist ja kvalifitseeritud tööjõu alalhoidmist arvestataks igas konkreetses tehases tootmise elujõulisuse hindamisel;

14. kutsub nii ELi kui ka selle liikmesriike üles tagama koolituse ja taastamismeetmete jaoks piisava rahastamise olemasolu, et toetada Euroopa tööstusele äärmiselt olulisi üleminekuperioode; ning rõhutab, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tuleks kasutada selleks, et aidata töötajatel oma tehased tagasi saada, et töökohti säilitada selmet hõlbustada ettevõtete sulgemist;

15. toonitab, kui tähtsad on sotsiaalpartnerid sidusa tööstusstrateegia väljatöötamise seisukohast, sest see peab hõlmama sotsiaalset mõõdet, et tööstuse praegune üleminekuetapp ei õõnestaks töötajate õigusi;

Kaubanduspoliitika ja tööstuspoliitika kooskõlastamine

16. juhib tähelepanu negatiivsele mõjule, mida Euroopa tööstusele avaldavad sellised kaubanduslepingud nagu laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping (CETA) ning Atlandi-ülene kaubandus- ja investeerimispartnerlus (TTIP);

17. rõhutab, et kaubandus- ja investeerimispoliitika eesmärk peaks olema aidata kaasa kestlikule arengule, kvaliteetsete töökohtade loomisele ning kõrgete sotsiaalsete ja keskkonnastandardite edendamisele;

18. rõhutab vajadust vältida olukorda, kus ELi kaubanduspoliitika soodustaks konkurentsivastaseid tavasid, k.a sotsiaalne ja keskkonnaalane dumping;

19. rõhutab, et Euroopa tööstus seisab silmitsi ülemaailmse konkurentsiga, ning palub seetõttu komisjonil uuesti hinnata turu määratlemist ja ELi kehtivaid konkurentsieeskirju, et võtta arvesse ülemaailmsete turgude arengut; palub komisjonil vaadata ühtlasi läbi ELi konkurentsiõigus, et võtta ülemaailmsete konkurentidega tegelemisel arvesse sotsiaalseid, maksu- ja keskkonnanorme, et vältida dumpingu uusi vorme;

20. toonitab vajadust järjepideva, WTO põhimõtetega kokku sobiva ja tõhusa dumpingu- ja subsiidiumivastase ELi strateegia järele, milles võetaks arvesse igasugust dumpingut ja muu hulgas rahvusvaheliste sotsiaalsete, keskkonna- ja maksunormide mittetäitmist;

Tööstuse digiteerimine

21. on veendunud, et globaliseerumise ja digiteerimise ulatuslikud suundumused on Euroopa ettevõtete ja nende töötajate jaoks kõige suuremaks probleemiks, mis tekitavad samal ajal raskusi ka poliitikakujundajatele, sest nende areng on äärmiselt dünaamiline ja valdkondadeülene; on seega veendunud, et Euroopa poliitikat tuleb kohandada, et toetada Euroopa tööstuse kasvu ja kindlustada töötlevas tööstuses kvaliteetsed

töökohad, võttes arvesse kiiresti muutuvaid olusid; rõhutab, et uus tööstuspoliitika strateegia peab viima eri poliitikavaldkonnad, eelkõige kaubandus-, keskkonna-, teadusuuringute, investeerimis-, konkurentsi-, energia- ja kliimapoliitika tööstuspoliitikaga kooskõlla, et luua üks sidus käsitus; on veendunud, et tööstuspoliitika strateegias tuleb nutikalt ühendada horisontaalsed elemendid tähtsate strateegiliste sektorite konkreetsete käsitustega;

22. rõhutab sellega seoses vajadust edendada avaliku sektori investeeringuid ühenduvusse 5G-võrgu ja kiudoptika kui lähenemisvahendi kaudu ning tagada Euroopa tööstusele jõuline digitaalse taristu selgroog; rõhutab, kui tähtis on avalikkuse kontroll ja reguleerimine kõnealuses sektoris, et paremini täita muutuva majanduse vajadusi ning hoida ära digitaalse lõhe teke; rõhutab, kui oluline on ülemineku ajastus tagamaks, et praegustele kasutajatele, nagu raadio ja televisioon, jääks piisavalt spektrit, arvestades ka nende tähtsust Euroopa loome- ja kultuurimajandusele;

23. on arvamusel, et VKEde, tööstusettevõtete, käsitöökodade sektori ja muude sidusrühmade vahelised klastrid ja sünergia võivad digitaalse tootmise ja innovatsiooni edendamisel olla edukad mudelid; rõhutab avaliku sektori väga tähtsat rolli uute digitaalsete teadmiste ja innovatsiooni loomises; märgib digiteerimise olulisust muutuvates ärimudelites ning kutsub ELi ja liikmesriike üles tagama tööõiguse kohandamise uue keskkonnaga, et säilitada töötajate õigused ja tugevdada kollektiivseid läbirääkimisi;

24. nõuab valdkonnaüleste innovatsiooniliitude edendamist, et saada üle olukorrast, kus domineerib kapseldunud tööstuspoliitika käsitus, mis võib lämmatada innovatsiooni potentsiaali; peab avaliku sektori investeeringute rolli selle eesmärgi edendamisel strateegiliselt oluliseks ning nõuab, et EL toetaks avaliku sektori investeerimist innovatsiooni;

25. tuletab meelde standardimise olulist rolli, k.a avatud standardite väljatöötamine, ja pooldab suure tähelepanu pööramist sellele, et EL oleks rahvusvahelistes standardiorganisatsioonides juhtpositsioonil;

26. tõstab esile rolli, mis võib olla avalikul hankel uue digitaalse tööstusliku innovatsiooni ja tehnoloogia edendamisel; rõhutab siiski, et avalike teenuste digiteerimist ei tohi kasutada avaliku sektori kokkuhoiumeetmete suurendamiseks või vajalike füüsiliste teenuste vähendamiseks; nõuab sellega seoses avalikus sektoris töötajate kaasamist avalike digitaalsete strateegiate kindlaksmääramisse ja rakendamisse;

Tööstuspoliitika ja ülemineku eesmärkide ühendamine

27. rõhutab vajadust täielikult ära kasutada avaliku sektori investeeringute ja tööstuse potentsiaali keskkonnatehnoloogiate valdkonnas ning tagada, et tööstus pidevalt arendaks ja levitaks parimat võimalikku tehnikat ja tärkavat innovatsiooni, luues seeläbi Euroopa tööstuse jaoks konkurentsieelist, kusjuures Euroopa tööstus peaks püüdlema selle poole, et pakkuda kõige kestlikumaid tooteid, mille olelusringi kulud on võimalikult väiksed;

28. rõhutab, et tööstus peaks saama kasu taastuvenergia projektide arendamisest, ning juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, kui tähtsad on isetootmine või taastuvenergia

tootjate ja tööstuse kahepoolsed lepingud, et vähendada tööstuse energiakulusid ning edendada samal ajal taastuvate energiaallikate arendamist; kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele sellega seotud parimaid tavasid, eelkõige energiamahukates tööstusharudes; peab kahetsusväärseks taastuvenergia projektidele ELi vahenditest – sealhulgas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist – antavat vähest toetust ning nõuab suuremat keskendumist taastuvenergia ja ringmajanduse projektidele ELi eelarves, et tagada tööstuse ja majanduse kestlik areng ELis;

29. toonitab vajadust integreerida keskkonnaaspektid muudesse poliitikavaldkondadesse, näiteks majandusse, tööstusesse, teadustegevusse ja innovatsiooni, et luua sidus ja ühtne käsitus; on arvamusel, et liidus rakendatavaid meetmeid tuleks täiendada rahvusvaheliselt toetatavate meetmete ja kolmandate riikidega tehtava koostööga, et tegeleda ühiste probleemidega;

30. rõhutab, kui oluline on tagada selliste piirkondade piisav rahastamine, mis on kõige rohkem mõjutatud struktuursetest muutustest, näiteks söekaevandamise piirkonnad, ja nõuab, et selliste vahendite nagu õiglase ülemineku fondi puhul keskendutaks nende piirkondade tööstuslikule arengule, et pakkuda neile pikas perspektiivis reaalseid majanduslikke alternatiive;

31. nõuab, et oluliselt parandataks kestlikkuse ning sotsiaalsete ja tööhõivekriteeriumite rakendamist ELi rahaliste vahendite kasutamisel;

32. on seisukohal, et vajadus kaitsta töötajate õigusi ning kõrgeid tarbija-, tervise- ja keskkonnakaitse norme peab olema mis tahes taasindustrialiseerimise poliitika oluline osa;

33. nõuab, et ELi tööstuspoliitika põhineks selgetel eesmärkidel ja näitajatel (sh kaugeleulatuvad energiatõhususe, ressursside ja kliimaga seotud eesmärgid) ning olelusringi ja ringmajanduse lähenemisviisil;

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.